## AJAKAVA / *SCHEDULE*

**NELJAPÄEV 24.11**

**9.00 Registreerimine ja kohv / *Registration and Coffee***

**9.30– 10.00 Avamine / *Openin speaches*** (humanitaarteaduskonna ja kunstide valdkonna õppeprodekaan / *Vice Dean of Academic Affairs of the Faculty of Arts and* Humanities Anneli Saro, PhD; Tartu Ülikooli raamatukogu direktor / *Director of the University of Tartu Library* Krista Aru, PhD)

**10.00–11.30 I sektsioon, paneelid 1–3, esinejad 1–10 / *I section, panels 1–3, presenters 1–10***

**Paneel / Panel 1** Kodavere seminariruum / Kodavere seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Auli Viidalepp**

- Comparing the Downfall of Volga German culture from Russian and Nebraska – **Cody Stevens**
- The sociocultural experience of academic exchange:Factors affecting host national connectedness of Finnish students in Mexico – **Kelsey Grabill**
- Pagan metal scene in Estonia: subculture as a space for constructing an identity – **Polina Holitsyna**

**Paneel / Panel 2** Kursi seminariruum / Kursi seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Ivan Lavrentjev**

- (4) Huvi tekitamise mehhanismid ja märkamise semiootika loodusvaatlusel – **Keily Tammaru**
- (5) Jalutuskäik linnaloomadega – **Hildegard Reimann**
- (6) Kuidas rekonstrueerida kolme arheoloogilise koera elu – **Sander Nuut**

**Paneel / Panel 3** Tõstamaa seminariruum / Tõstamaa seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Elis Pärn**

- (7) Ootused ja tegelikkus Pariisi kui kunstimeka müüdi konstrueerimisel, Eesti kunstnike 20. sajandi algul Pariisist saadetud kirjade põhjal – **Annika Teras**
- (8) Minu vanatädi Helmi Ole (auto)portree – **Kristina Veidenbaum**
- (9) Kuidas teatris ära tunda abstraktne kujund? – **Lisanna Annus**
- (10) Johannes Vortsiuse kirjavahetus – **Marten Teemant**

**11.30–12.30 Lõuna / *Lunch***

**12.30– 14.00 II sektsioon, paneelid 4–6, esinejad 11–19 / *II section, panels 4–6, presenters 11–19***

**Paneel / Panel 4** Kodavere seminariruum / Kodavere seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Indrek Ojam**

- (11) Lugeja ja tegelase isiksuse määramine – „Tõe ja õiguse“ tegelaste lugejakeskne analüüs – **Krista Tomson**
- (12) Sõjast, traumast ja Gunnar Neeme proosast – **Karmen Maat**
- (13) Loomingulisus piiratuses: Brikolaaž pärimusmuusikas Ruuben Kesleri näitel – **Katariina Tirmaste**

**Paneel / Panel 5** Kursi seminariruum / Kursi seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Auli Viidalepp**

- (14) Construction of perception through language in the Story of Your Life by Ted Chiang – **Mariia Sherikh**
- (15) Do we live in reality or myth? Modern rituals, gods, and symbols – **Mykyta Kabrel**
- (16) Sergei Eisenstein Revolutionary trilogy through the perspective of semiotic studies – **Ekaterina Khomutova**

**Paneel / Panel 6** Tõstamaa seminariruum / Tõstamaa seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Daina Pupkevičiūtė**

- (17) Illegal hidden cameras in South Korea: How it affects local women’s lives – **Susanna Homuha**
- (18) Gender norms in today's society: A deeper look at the queer minorities in India v/s recorded literature – **Manpreet Kaur**
- (19) The Impact Of Anglo–american Culture In Chimamanda Ngozi Adichie’s Americanah – **Ezinne Chidi Obiagazie–Ibezim**

**14.00– 14.30 Kohvipaus / *Coffee***

**14.30– 16.00 III sektsioon, paneelid 7–9, esinejad 20–28 / *III section, panels 7–9, presenters 20–28***

**Paneel / Panel 7** Kodavere seminariruum / Kodavere seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Kristo Oks**

- (20) Värssoratsioon – mis, miks ja millal? – **Kristiina Kase**
- (21) Proosaluule algusest eesti kirjanduses – **Katherine Seinre**
- (22) Spetsiifilise sõnavara tõlkeraskustest. Juz Aleškovski romaan „Känguru“ inglise keeles – **Katrin Sild**

**Paneel / Panel 8** Kursi seminariruum / Kursi seminar room
Moderaator / *Moderator:* **Malay Bera**

- (23) One Nation, Under Gods: Slavic Native Faith between Religion and Politics – **Jim Braafhart**
- (24) Shamans and Animal Spirits in Modern Northeastern China: the Dynamics of a Traditional Belief – **Haozhen Li**
- (25) Applying Bergsonian concepts of the depth of artwork and intensity of its perception for conveying meaning in a folk song – **Nina Kozachynska**

**Paneel / Panel 9** Tõstamaa seminariruum / Tõstamaa seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Agnes Unt**

- (26) Sacred Fires of the Son; Roots of Renewal in Mexica Solstice Celebration – **Jason Scott Cordova**
- (27) Decoloniality and Semiotics: Ontological Overlaps and the Many Worlds – **Letícia Morais**
- (28) Importance of memory in African American literature – **Hanna-Britt Augasmägi**

**16.00– 16.15 Kohvipaus / *Coffee***

**16.15–19.00 Postrid / *Posters***

1. Janne Vaabla-Autentsuse ja traditsioonilise rahvarõivastuse otsingud laste rahvariietes 20.sajandil
2. Age Raudsepp -Kurrutamine, see on imelihtne
3. Anneli Poska - Koerakarva omadused
4. Indrek Merimaa - Laudnõude pärandtehnoloogiline valmistamine
5. Martin Bristol - Tallinna Toomkiriku tornimuna lugu
6. Koidu Ahk- Rahvalik akordionimäng ERA heliarhiivis leiduvate salvestuste näitel
7. Grete Tiigiste-
8. Elvira Avota- Research problematics of circus arts in Baltics - a case study of Latvia.
9. Mariia Korniietska- Soundscape Semiotics in Cultural Memory Projects.
10. Thorolf Johannes Van Walsum- The Imagined and the Magical – the Semiotics of Lacan in Uexküll
11. Ezgi Mızrak- The Symbolic-Consequences Argument about Sex Robots
12. Edvards Puciriuss - Taušeeritud rauast naisteehted Eestis - ehtenõel ja keekandjad
13. Evelin Siiman - Juustest ehted – ilusad või hirmsad

**19.00 Vestlusõhtu / *Evening talk*** *(in Estonian)* Loomingust kriistide ajal räägivad kirjanik Mehis Heinsaar, kunstnik Kristi Kongi ja psühholoog Andero Uusberg, PhD

**REEDE 25.11**

**9.00– 10.30 IV sektsioon, paneelid 10–12, esinejad 29–37 / *IV section, panels 10–12, presenters 29–37***

**Paneel / Panel 10** Kodavere seminariruum / Kodavere seminar room
Moderaator / *Moderator:* **Saara Sion**

- (29) Paper-making practices: connection between recycling and craft – **Evgeniya Grafskaya**
- (30) The Weavers of Zagros Mountains: The Traditional Skills of Carpet Weaving among the Qashqai Nomads of Iran – **Reyhaneh Ghoroghchian**
- (31) Rancière and American multicultural literature: the case of Min Jin Lee's Pachinko – **Ester Suur**

**Paneel / Panel 11** Kursi seminariruum / Kursi seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Edit Talpsepp**

- (32) Towards a Conceptual Map For A Zoosemiotic and Actor-Network Study of Zoos in Wartime – **Oleksii Popovych**
- (33) The Continuity Challenge for cognition: Radical Enactivism response – **Anastasiia Yaryhina**
- (34) Planmäßigkeit and Semiotic Fitting in the Work of Jakob von Uexküll – **Nicholas Hemann**

**Paneel / Panel 12** Tõstamaa seminariruum / Tõstamaa seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Raili Lass**

- (35) Koroonaaja mõju absurditunnetusele elus ja teatris – **Kerttu Piliste**
- (36) Kes eesti naisautoreist on kirjutanud vanglaromaani? – **Roland Sinirahu**
- (37) Autentsuse paradoks – **Kai Valtna**

**10.30–10.45** Kohvipaus / *Coffee*

**10.45–12.15 V sektsioon, paneelid 13–15, esinejad 38–47 / *V section, panels 13–15, presenters 38–47***

**Paneel / Panel 13** Kodavere seminariruum / Kodavere seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Andrew Mark Creighton**

- (38) Semiotic Approaches to Understanding Anti-Scientific Discourse on Social Media – **Heidi Campana Piva**
- (39) Terra mollis: grounding of the semiotic self – **Celine Marks**
- (40) Material & Immaterial Entanglements in the Construction & Decay of Allegorical Cars in Cabo Verde's Carnaval Soncent – **Lodewyk Barkhuizen**

**Paneel / Panel 14** Kursi seminariruum / Kursi seminar room
Moderaator / *Moderator:* **Tiina-Erika Friedenthal**

- (41) Historical details in Regency romance – **Sarah-Liisa Oja**
- (42) Keeping food traditions alive in Colombia: the case of Cuy, Llanero tradition on food and Ajiaco Santafereño – **Tomás Londoño**
- (43) Like being there: The role of imagination in the technology of memory politics – **Zhiyi Zhu**

**Paneel / Panel 15** Tõstamaa seminariruum / Tõstamaa seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Raili Lass**

- (44) Etendaja atmosfääri mõjutajana – **Tõnis Veelmaa**
- (45) "Ma nägin päiksepaistet vihmasajus" ehk loodus armastussoneti valikkogus – **Laura Pääbo**
- (46) Mis kasu on teatripublikule ansamblimängust? – **Karin Allik**
- (47) Professionaalne identiteet ja õpetajalikkuse määramine – **Märt Männik**

**12.15–13.15 Lõuna / *Lunch***

**13.15–14.35 Postrid ja lõpusõnad** / *Posters and final words*

1. Stella Vellema – Prantsuse romantism maalikunstis ja selle ambivalentne seos klassitsismiga
2. Habran Bruno –Visual semiotics, the opposition between forms and content
3. Tiit–Rein Viitso –Criticism of Socrates and his denial of akrasia
4. Dan Prokeš
5. Piret Albert – ...nahkpüksid jalga! Nahkpüksid Eesti muuseumide kogudes
6. Katry Mets – Kuld nahktapeetidel

**14.45–16.15 VI sektsioon, paneelid 16–17, esinejad 48–52 / *VI section, panels 16–17, presenters 48–52***

**Paneel / Panel 16** Kodavere seminariruum / Kodavere seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Nikolai Shakurov**

- (48) The nature of morality – **Natasha Bailie**
- (49) How Social Media Spaces and Contemporary Influences are Co-constructing Folk Religions in the United States – **Mikaela Krantz**
- (50) Semiotic model of imagination in visual presentation of conspiracy theories – **Ana Maric**

**Paneel / Panel 17** Tõstamaa seminariruum / Tõstamaa seminar room
Moderaator / *Moderator*: **Karl Joosep Pihel**

- (51) Power forms of an environmental issue in the British general elections of 2019: political semiotic analysis of party programs – **Naira Baghdasaryan**
- (52) "Theosemiotic reading of Hryhorii Skovoroda." – **Anastasiia Bondarenko**

**Teesid / *Theses***

**10.00– 11.30 I sektsioon, paneelid 1–3, esinejad 1–10 *I section, panels 1–3, presenters 1–10***

**1. Paneel / *Panel* (inglese keeles / *in English*)**
**Moderaator / *Moderator*: Auli Viidalepp**

- (1) Comparing the Downfall of Volga German culture from Russian and Nebraska – Cody Stevens

This presentation will attempt to compare the differences of the Volga Germans life in Russia compared to their life in Nebraska using Semiotics of culture as a framework to help explain why Volga German culture began to die out. In both societies, Volga Germans placed religion, language, and traditions at the center of their world thus ensuring a common belief and creating ethnic enclaves in both societies. In these close–knit societies, it was rare to leave these communities further ensuring a life on the border of a more dominant society. When Germaphobia came into effect, however, both societies had a different outcome. In the Russian communities, their culture became more cut off from the Russian society, whereas in Nebraska, the communities became integrated into Nebraska society. It is interesting to see how the Volga German culture had such a different outcome in different locations. In Russia, the Volga culture was maintained for almost 200 years showing no signs of weakening until their final expulsion from the Volga River Valley, whereas in Nebraska, the culture started to end around 50 years after arrival with fewer challenges to their culture as compared to their families in Russia.

- (2) The sociocultural experience of academic exchange:Factors affecting host national connectedness of Finnish students in Mexico – Kelsey Grabill

Interest in international students' cross–cultural experiences has increased in this globalized world. Many combinations of home and host cultures have been studied, such as Swedish students in Europe (Premat, 2021) and various nationalities of students in New Zealand (Bethel et al, 2020), utilizing measurements such as cultural distance and host national connectedness (Bethel et al, 2020). However, no in–depth research into the sociocultural experience of Finnish exchange students in Mexico has been carried out; an interesting combination due to its high cultural distance.

Through a qualitative study of monthly interviews with Finnish students from Haaga–Helia University of Applied Sciences in Helsinki, studying in Mondragon Mexico University in Querétaro, Mexico during the spring semester of 2022, using thematic analysis, we try to understand which cultural elements (such as punctuality, gender, language, organization, etc.) contribute to the cultural distance, and how each student's own personal background (age, gender, previous language and cultural experiences, input from loved ones, etc.) creates distinct experiences, utilizing Bourdieu's concept of habitus (1977). By comparing this cultural distance to each

student's own habitus, we can try to understand how they affect the local social ties, or host national connectedness, that the students may or may not create.

This analysis of cultural distance, habitus and their effects on host national connectedness help demonstrate why each journey can differ so greatly, and give a general overview of which cultural elements may be making this process more difficult. With this information, the universities may be able to better prepare the students and ease any difficulties in their experiences.

- (3) Pagan metal scene in Estonia: subculture as a space for constructing an identity – Polina Holitsyna

For many subculturists metal music is a lifestyle that pushes them toward active negotiations between the individual standpoint and the collective subcultural standpoint. As a sub–genre of extreme metal music, Pagan metal remains only superficially touched upon by scholars in the field of subcultural studies and, thus, requires further research. In Estonia, this sub–genre and its performers are exceptionally unique subjects for investigation because the geographical aspect vividly indicates that there were specific historical circumstances which caused the rise of Pagan metal as a response and kept fueling the need for Pagan metal in this region.

In this paper, I aim to discuss the meaning of Pagan metal within the larger frame of extreme metal in Estonia and share my thoughts on why this genre has a special position in it. Moreover, using specific examples taken from my fieldwork – participant observations and interviews – I would like to touch upon the way subculturists form their identity and emphasise the meaning of the concept of "authenticity" in this process. This presentation will assist me with tackling the key concepts of my thesis and the feedback on it will hopefully help me to look at them from different perspectives that I might have omitted during my previous investigation.

***2.*** **Paneel /** ***Panel*** **(eesti** ***keeles/ in Estonian)***
**Moderaator /** ***Moderator:*** **Ivan Lavrentjev**

- (4) Huvi tekitamise mehhanismid ja märkamise semiootika loodusvaatlusel – Keily Tammaru

Ettekande fookuses on märkamine kui semiootiline protsess loodusvaatluse kontekstis. Töö eesmärgiks on seletada märkamisprotsessi üksikasjalikult ja etappide kaupa. See toob ühtlasi esile, miks näiteks ühed inimesed on võimelised märkama jalutuskäigu vältel rohkem seeni kui teised, ning kuidas üks märkab peitepildil liblikat kiiremini kui teine. Ettekandes antakse kirjanduse põhjal tehtud ülevaade märkamise mõistest ja olemusest ning analüüsitakse ja kirjeldatakse seda semiootiliste meetodite abil. Töö teises osas on võimalusel plaanis läbi viia küsitlus, katse või vaatlus. Märkamisprotsessi üksikasjalik tundmine aitab mõista erinevate isikute märkamisvõimekust erinevates kontekstides, samuti keskkonna või teadmiste mõju märkamisvõimekusele, ning teisalt aitab välja töötada võtteid, kuidas märkamist paremini suunata. Eeldatavalt sõltub inimese märkamisvõimekus tema seosest keskkonnaga, eelnevatest teadmistest ja kogemuspagasist, samuti tugimaterjalist või

vihjetest (nt giid, infostend, välimääraja), mis suunavad inimest millelegi tähelepanu pöörama.

- (5)Jalutuskäik linnaloomadega – Hildegard Reimann

Ettekanne põhineb minu magistriprojektil “Kahe Biotoopia linnajalutuskäigu kureerimine Lasnamäel”. Projekti eesmärk on läheneda linnatuurile läbi paljuliigilise etnograafia ja sensoorse jalutuskäigu põhimõtete ning luua osalejates läbi erinevate tajuelamuste ettekujutust linna liigirikkusest.

Sensoorsed jalutuskäigud on kultuuriuuringute metodoloogiasse kuulunud alates 20. sajandi lõpukümnenditest. Antropoloog Sarah Pink on kirjutanud, et uurija keha oma sensoorse võimekusega on etnograafilisel välitööl uurimivahendiks. Jalutamine loob kehalise kohaloleku ja mitmekülgse meelelise elamuse, seetõttu on kõndimine levinud praktika ka linnakeskkonna uurimiseks. Jalutuskäigud konkreetses paigas pakuvad võimalust kogeda füüsiliselt teiste inimeste reaalsust ning nendega paremini suhestuda.

Kas sensoorse jalutuskäigu kaudu on võimalik suhestuda ka teist liiki loomadega – olgu selleks siis sipelgas, kajakas või kaelustuvi. Mis juhtub, kui astuda kureeritud jalutuskäigu raames ühiselt välja oma argireaalsusest ning suhestuda organismidega, kelle maailmataju inimese omast täielikult erineb.

Oma ettekandes annan ülevaate sensoorsest jalutuskäigust kui uurimismeetodist ning arutlen 2022. aastal toimunud Biotoopia jalutuskäikude seeria ürituste näitel, kuidas ületada liigipiire, tekitada empaatiat ning mõtestada ümber inimeste suhet ülejäänud loodusega.

- (6) Kuidas rekonstrueerida kolme arheoloogilise koera elu – Sander Nuut

Koer oli Eesti aladel esimene koduloom. Koos esimeste asukate ja asulakohtadega on koerast saanud inimese kõige lähem kaaslane. Kuigi tavaliselt arheoloogilistel kaevamistel saadud loomaluude seas ei esine koerte skelette, siis nende erandkordades leidumine pakub võimalust uurida nende loomade elu ning püüda tõlgendada koerte kultuurilisi–sotsiaalseid suhteid ja rolle inimestega. Kolme isendi luustiku põhjal, mis pärinevad 4. sajandi algusest Toila tarandkalmest, 14. sajandi Viljandi linnamüüri täitest ja varauusaegse Haapsalu linnuse vahitorni šahtist, saab rekonstrueerida nende elu suuremal või vähemal määral. Analüüsi käigus üritatakse luua võimalikult terviklik pilt kolme koera vanusest, soost, kujust, suurusest ja teistest bioloogilistest tunnustest. Luude pealt on võimalik ka "lugeda", milliseid haigusi koer põdes või traumasid üle elas. Teatud meetoditega on võimalik ka uurida nende isendite toitumist. Uurimistöö tulemusel täienevad meie teadmised peamiselt koerte suhetest inimestega mineviku ühiskondades.

**3. Paneel / *Panel* (eesti keeles / *in Estonian*)**
**Moderaator / *Moderator*: Elis Pärn**

- (7) Ootused ja tegelikkus Pariisi kui kunstimeka müüdi konstrueerimisel, Eesti kunstnike 20. sajandi algul Pariisist saadetud kirjade põhjal – Annika Teras

Pariis kui erilise sarmiga vaimsuse linn ja loomingulisuse keskus on aegade jooksul kultuuriinimesi meelitanud ning pakkunud muu hulgas võimalusi enesetäiendamiseks ja esteetilisteks pürgimusteks, kunstilisi elamusi ja elavat seltsielu. Eeskätt 19. sajandi teisel ja 20. sajandi esimesel poolel oli meelelisest ja elegantsest Euroopa metropolist kujunenud kunstnike, kirjanike, muusikute ja teiste loovisikute meelispaik, millele polnud maailmale avatuse poolest suurlinnade seas kerge leida päris võrdset. Käesolev magistritöö uurib Pariisi kui kunstimeka narratiivi konstrueerimist mõjutanud tegureid ja käsitleb seda kui müüti. Kitsamalt keskendub töö valitud kunstnike 20. sajandi algul Pariisist saadetud kirjadele ja nendes avalduva informatsiooni vastavusse seadmisega müüti kujundavate eelduste ja ettekujutustega sealsest elust. Kultuurilooline uurimus põhineb omaeluloolisel arhiivmaterjalil, toetudes samas ka valitud autorite loomingu analüüsile. Müüdiloomele lähenen töös antropoloogiliste käsitluse kaudu.

Keskse uurimisteemana tegeleb antud magistritöö sellega, millisena avaldub kunstnike kirjades ja loomingus ootuste ja reaalsuse vahekord Pariisi kui kunstikeskuse kuvandi suhtes. Uurin, kuidas käsitletakse kirjades nii argiseid kui ka erialaseid kogemusi ning milline on nende seos eelnevate teadmiste ja lootustega – kuivõrd vastavad need tõelisusele või on olnud idealiseeritud ettekujutlus? Kirjades väljenduvad olmeolud, aga ka kunstikogemused, loomeküsimused ja kultuurilised elamused. Töös ja ettekandes toon tekste analüüsides välja, mis on neid autoreid Pariisis elatud perioodil isiklikus plaanis ja loomeelus mõjutanud. Lähenen sellele muu hulgas kunstnike võõrsil elamise kogemuse kaudu ja jälgin mõjusid nende identiteedile ja loomingule sisserändajana tuttavlikust keskkonnast eemal ja uutes tingimustes elades. Magistritöö eesmärgiks on niisiis tuua välja kunstnike Pariisi elu erinevaid nüansse nende endi elulooliste tekstide kaudu ja paigutada neid suuremasse, üldise narratiivi konteksti.

- (8) Minu vanatädi Helmi Ole (auto)portree – Kristina Veidenbaum

“Minust ei saa iialgi kirjandusteadlast, minust saab õpetaja,” sõnas Helmi Ole (1901–1993) professor Gustav Suitsule, kui ta 1920./1921. õppeaasta esimese semestri lõpul Tartu Ülikoolis eriala vahetas. Helmist saigi pühendunud keeleõpetaja, aga samuti oli ta Akadeemiliste Naiste Ühingu aktiivne liige, naisüliõpilasseltsi Ahava asutaja, Tartu Üliõpilassegakoori ja Pühavaimu kiriku koori laulja, minu armas sirge seljaga väärikas vanatädi, kelle võõrkeelteoskus hämmastas paljusid — need märksõnad ei ole mõistagi ammendavad, kirjeldamaks Helmit.

Helmi abikaasa, kunstnik Eduard Ole maalis naisest 1942. aastal portree. Umbes aasta hiljem siirdus mees pagulusse, vaid korra elus kohtusid nad veel. Helmi pidi

jääma Eestisse ja võib öelda, et ta maalis siin endast sõnadega autoportree: temalt on säilinud ligi 50 vihikut memuaare, päevikuid ja kirjade ümberkirjutusi, samuti rohkelt pildilist materjali.

Helmi Ole pärand sisaldab väärtuslikku kultuuriloolist ainest ning seepärast olen otsustanud koostada magistriprojektina Helmi Ole elulooraamatu. Teoreetilises plaanis aga soovin küsida, milline on Helmi Ole kirjutatud maailm, tema elunarratiiv. Kuidas Helmi Ole enda mina konstrueerib? Autobiograafiate tunnustatud uurija Paul John Eakini järgi on meie identiteet olemuslikult looline. Helmi Ole portreed kujundavad suures osas n–ö tähenduslikud teised, kes kannavad oma rolle narratiivis. Soome uurija Lena Marander–Eklund tõdeb, et need rollid on duaalsed: ühest küljest viivad omaeluloolises tekstis nimetatud tegelased sündmusi edasi, teisalt osutavad nad sellele, missugune oli kirjutaja vaade neile "väljavalituile" ühiskondlik–kultuurilisel, diskursiivsel tasandil. Tegemist on sotsiaalse diskursusega, mis viib meid sündmuste tasandilt jutustamise tasandile.

Oma ettekandes analüüsin, missugune roll on Helmi Ole tekstides oma koha saanud inimestel narratiivis, kuidas nad kujundavad Helmi loolist identiteeti. Mõneti saab väita, et Helmi kirjutab enda isiku kaudu üles osakest eesti kultuuriloost, millesse on segatud ajalooliselt olulisi isikuid: kunstnikke, kirjanikke, õpetlasi jt. Eelpool mängu toodud Eduard Olel ja Gustav Suitsul on Helmi elunarratiivis oma kandev roll, kuid need on ainult kaks tähenduslikku nime kümnete ja kümnete teiste seas.

- (9) Kuidas teatris ära tunda abstraktne kujund? – Lisanna Annus

Esmalt tuleks küsida, mida tähendab abstraktsus teatris? Tavaliselt väljendub see performatiivses aktis ehk sellises lavalises olekus või tegevuses, mis on mõeldud vahetuks tajumiseks, mitte tõlgendamiseks ning mille tulemusel sünnib abstraktne kujund.

Juba abstraktsuse definitsiooni lähtudes saab öelda, et tegu on millegi ebakonkreetse ja mõttelisusest lähtuvaga, mistõttu on abstraktse kujundi esinemine teatri (aga ka muu visuaalkunsti) kontekstis vaatajas segadust tekitanud. Sageli ei osata suhestuda selle mitteillustratiivse ja (tihti) sõnatu tegevusega, mille eesmärk on lõhkuda teatrile iseloomulikku fiktsionaalsust. Abstraktset kujundit tundub keerulisem vastu võtta, kuna kujund ja sõnum, mida see kannab, võib mõjuda arusaamatult. Abstraktne kujund ei loo üheseltmõistetavaid tähendusi ning nõuab vastuvõtul pigem meelelist avatust ja tajule orienteeritust kui intellektuaalset analüüsi. See ei ole aga tavapärane viis, kuidas suuremat osa teatrit on harjutud vastu võtma. Seega on oluline abstraktset kujundit mõtestada ning seda teatri kontekstis analüüsida.

Ettekande eesmärgiks on avada abstraktse kujundi mõistet ja illustreerida seda ühe näitega Lauri Lagle lavastusest "Ainult jõed voolavad vabalt", mis esietendus selle aasta suvel Von Krahli teatris. Peamiselt toetun ettekandes Eero Epneri ja Luule Epneri artiklitele abstraktsest kujundist ja performatiivsest aktist, mille abil mõistet defineerin. Uurimisprobleemina esitan küsimuse – miks on abstraktset kujundit raske mõista ja vastu võtta? Uurimisküsimusele vastates toon välja neli abstraktsele kujundile iseloomulikku aspekti – narratiivsuse loogikale allumatus, verbaalse osa puudumine, autoreferentsiaalsus ja lavareaalsuse teke –, mis võivad vastuvõtjas segadust või arusaamatust tekitada. Kõrvutan neid aspekte stseeniga lavastusest

“Ainult jõed voolavad vabalt” ning katkendi analüüsi käigus vastan püstitatud küsimusele.

- (10) Johannes Vortsiuse kirjavahetus – Marten Teemant

Käesolev töö uurib Johannes Vorstiuse kirjavahetust perioodil 1662-1669. Johannes Vorstius (1623-1675) oli saksa teoloog ja õpetlane, kes tegutses 1660. aa.-tel Berliinis Brandenburgi kuurvürsti raamatukogujuhatajana. Käesolevat kirjavahetust pidas ta Johann Mothiga, kes oli samuti saksa õpetlane ning töötas toona Kopenhaagenis. Kirjavahetus koosneb 55-st ladina keelsest kirjast, mis töö raames transkribeeritakse ning millest 30 tõlgitakse. Kõik see saab aga kuuluma töö lisasse, sest töö põhiosa saab moodustama kirjades käsitletud teemasid selgitavad peatükid, eelkõige: kirjades mainitud (saksa) riigid, nende ajalugu ja mainitud valitsejad; kirjades käsitletud usuteaduslikkude küsimuste taust ning Vorstiuse mainitud tema kaasaegsetest humanistid. Kirjavahetus kuulub Tartu Ülikooli Raamatukogu kogudesse ning raamatukogu omandas selle 1800. aa.-te alguses, kui meie klassikalise filoloogia prof. Morgenstern selle Riiast raamatukogule kingituseks sai. Töö eesmärk on osaliselt filoloogiline: transkribeerida ära kirjad, markeerida ära keelelised iseärasused; osaliselt ajaloolis-poliitiline: käsitleda toonaseid Vorstiust erutanud usulisi arutelusid ning tema kaasaegseid poliitilisi sündmusi. Kuivõrd käsikiri on ilma põhjalikuma uurimiseta seisnud raamatukogus juba üle 200 aasta, on tegemist olulise lünga kaotamisega. Ettekanne annab ülevaate töö praegusest seisust ning tutvustab eelkõige valikut nondest erakirjadest.

**12.30– 14.00 II sektsioon,paneelid 4–6, esinejad 11–19 / *II section, panels 4–6, presenters 11–19***

**4. Paneel / *Panel* (eesti keeles / *In Estonian*)**
**Moderaator / *Moderator*: Indrek Ojam**

- (11) Lugeja ja tegelase isiksuse määramine – „Tõe ja õiguse“ tegelaste lugejakeskne analüüs – Krista Tomson

Käesolevas magistriprojektis uuritakse Anton Hansen Tammsaare “Tõe ja õiguse” tegelasi ning selle raamatu lugejat, et teada saada teada saada, kuidas individuaalne sarnasus tegelastega lugeja kõnetab. Magistriprojekti uurimisküsimused on: millistena lugejad tajuvad iseennast ning viit raamatu põhikarakterit; kuidas lugeja taju omavahelise sarnasuse kohta muutub pärast enda ja tegelaste analüüsimist; ja kuidas muutub lugeja soov raamatut uuesti lugeda ennast ning raamatutegelasi analüüsides? Vastuste saamiseks kasutatakse psühholoogia valdkonnas tuntud Suures Viisikus kasutatavaid iseloomuomadusi (avatus kogemusele, meelekindlus, ekstravertsus, sotsiaalsus ja neurootilisus). Selle meetodi faktorite põhjal luuakse küsimustik, mis annab vastajale võimaluse samadel kriteeriumitel analüüsida alguses iseennast ning siis raamatu peategelasi – Andrest, Pearut, Jussi, Krõõta ja Mari. Küsimustikku levitatakse sotsiaalmeedia kanalis Facebook ja Tartu Ülikooli semiootika ja psühholoogia üliõpilaste listides ning saadetakse ka kirjana erinevatesse juhuslikult valitud gümnaasiumi infomeilidele. Saadud tulemuste põhjal luuakse projekti väljundina näitus, mis koosneb kaheksast posterist, millest osad on teemat tutvustavad posterid ning osad kirjeldavad, millistena lugejad tunnetavad teose

tegelasi ning üks, kus vaatleja saab analüüsida iseennast. Sellise magistriprojekti tegemine võiks anda ühe uue võimaluse, kuidas saaks samade kergesti hoomatavate faktorite abil lugejat ning raamatute tegelasi korraga analüüsida.

- (12) Sõjast, traumast ja Gunnar Neeme proosast – Karmen Maat

Gunnar Neeme (1918–2005), sünnipärase nimega Johannes Näkk, oli Austraalias tegutsenud eesti kunstnik. Kunstimaailmas rahvusvahelise tuntuse saavutanud Neeme nimi ja looming on jäänud kodumaal vähetuntuks – peamiselt teatakse teda ingliskeelse „Kalevipoja“ illustraatorina. 2017. aastal jõudis Melbourne'ist Eestisse Gunnar Neeme arhiiv, mis sisaldab tema töid kunsti ja kirjanduse valdkonnas. Arhiivis leiduvad ilukirjanduslikud käsikirjad näitavad, et Neeme puhul oli tegemist nii andeka kunstniku kui ka kirjanikuga.

Minu ettekande peamiseks materjaliks on väärtuslik leid arhiivist: Neeme käsikirjaline lühiproosakogumik "Tuuleraudne", mis on tänase päevani avaldamata. Teises maailmasõjas sõdinud autori teos koosneb kaheksast loost ja koondub sõjateema ümber. Neeme jäi väliseesti kirjanikkonnas erandlikuks autoriks: kui enamik pagulaskirjanikke väljendasid oma loometöös kommunismivastaseid hoiakuid, siis Neeme proosas puudub poliitilise arvamuse jagamine. Tema tekstides avaldub kirjutaja isiklik patsifistlik seisukoht. „Tuuleraudset“ iseloomustavad jutustaja filosoofilised arutlused sõjategevuse mõttetusest ja detailsed kirjeldused sõduritest peategelaste sisemaailmas toimuvast.

Neeme väljamõeldud tegelased kannatavad sõjas nähtud unustamatute koleduste pärast. Teose tegelaskonna vaevu kujutades osutab kirjutav kunstnik traumaatilise sõjakogemuse mõjule, mille sõnastamisega on tegelased raskustes. Toetudes traumateooriale vaatlen, milliste keeleliste väljendusvahendite abil on „Tuuleraudses“ kujutatud tegelaste sõjatraumat. Traumateooria arengusloos on olulisel kohal 1980. aasta, kui Ameerika Psühhiaatrite Assotsiatsiooni diagnostilises käsiraamatus määratleti posttraumaatilise stressihäire diagnoos. Pärast trauma kogemist võivad inimesel tekkida sümptomid nagu ootamatult tekkivad korduvad mälupildid traumaatilisest sündmusest ja püüdlus vältida traumat meenutavaid olukordi või tegevusi. (American Psychiatric Association 1980: 236–237 ).

Oma ettekannes vaatlen, kuidas tekstis avalduvad tegelaskonda vaevavad posttraumaatilise stressihäire sümptomid, ning otsin nendele vasteid kirjanduslike terminite kaudu. Kirjeldan peamisi võtteid, mida Neeme kasutas sõjatrauma kujutamiseks, nt kirjavahemärkide kasutus, fragmentaarsed laused, lüngad narratiivis, peategelast ootamatult tabavad korduvad mälupildid sõjas toimunust ja jutustaja võimetus tegevust juhtida.

- (13) Loomingulisus piiratuses: Brikolaaž pärimusmuusikas Ruuben Kesleri näitel – Katariina Tirmaste

Claude Lévi–Straussi käsitluses tähendab brikolaaž käepärastest vahenditest millegi uue kombineerimist. Peamiselt karjuste hooajalisteks ajaviitepillideks peetavad rahvapärased puhkpillid ja nende repertuaar on hea näide Lévi–Straussi brikolaažist muusikas. Sellised vahetust ümbrusest leitud materjalidest loodud pillid nagu pajuvile, lehepill, põsepill on oma ehituse poolest pigem piiratud – igal pillil on pisut omamoodi,

enamasti suhteliselt väikese ulatusega skaala – ning ehitus suunab ka mängitavatesse lugudesse loominguliselt suhtuma. Eesti Kirjandusmuuseumi kogude lähemal uurimisel selgub, et nendel pillidel on mängitud eripalgelist repertuaari: kutsungeid, regiviise, tantsulugusid ja väheste vahenditega suurt improviseerimisvabadust lubavaid motiividest koosnevaid vilepilliviise. Mängitud on kõike parasjagu käepärast olevat.

Ettekandes uurin, kuidas on brikolöörlikud praktikad väljendunud Ruuben Kesleri (1878–1965), eelmise sajandi alguses Jõhvi kihelkonnas elanud väljapaistva multiinstrumentalisti elus ja loomingus. Toon näiteid Kirjandusmuuseumi kogudes leiduvatest teadetest rahvapäraste puhkpillide kohta ja uurin, kuidas kasutavad sarnast lähenemist tänapäevased pärimusmuusikud arhiivimaterjali interpreteerides. Ettekanne põhineb minu magistriprojektil, mille raames valmib pärimusliku flöödiduo Paberits & Tirmaste rahvalike puhkpillide repertuaaril põhinev heliplaat.

## 5. Paneel / *Panel* (inglese keeles / *in English*)
**Moderaator / *Moderator*: Auli Viidalepp**

- (14) Construction of perception through language in the Story of Your Life by Ted Chiang – Mariia Sherikh

*Story of Your Life*, a science fiction novella by the American writer Ted Chiang, more widely known by its cinematic interpretation *Arrival*, apart from a fascinating description of the aliens also provides an intriguing take on language. It explores language as something that can change one's perception of the world quite drastically, including not only views on life, but also the way a person can perceive and operate in time. Ted Chiang himself admits that he consulted Benjamin Lee Whorf's collected works to understand the issue of linguistic perception in preparation of writing his short story. In this thesis I will be using the work of Wilhelm von Humboldt, above all *On Language*, to analyse Chiang's short story. Whorf builds his theory on Humboldt's writing, so I will go back to the original ideas. I will above all use the notion of *Weltansichten* – worldviews – to explore how our perception and understanding of the world are shaped by the languages we speak. In the short story the main character, Dr Louise Banks, by learning the alien language, completely different in structure and sound from human language, begins to perceive time in a non–linear fashion, the way the aliens do. My hypothesis, hence, is that such a development could be explained through the notion of worldviews, and the thesis, and, to a lesser degree, this paper, will take us on that journey.

- (15) Do we live in reality or myth? Modern rituals, gods, and symbols – Mykyta Kabrel

This research studies the functioning of ritual behavior between people in the modern world and answers the following question: what's the ritual mechanism if a "supernatural" force is placed in another person? Ritual behavior is considered here as behavior unconsciously driven by intense inner sensation. Such behavior is characterized by the absence of logically justified practical significance and direct

satisfaction of a need. However, the ritual serves another essential purpose: the generation of a symbol. The goal of symbolization is the indirect expression of inner sensation and the subsequent opportunity to assimilate it in the form of images and signs into the conscious part of the psyche. If such a process is successful, external signs help operate a person's feelings. Therefore, the person reduces incentive and acquires a sense of control and clarity. E. Neumann mentions that a psychic sensation can be indirectly experienced not only through forces of nature as ancient people did (e.g., the God of fertility gives a harvest) but also through the individuals as modern people do. In such a case, something in another person becomes a symbol of the feeling. For example, a man with anxiety disorder can perceive a woman that transfixes him with terror through the symbol of Gorgon. Therefore, he understands why his feeling is so intense: because it is not a regular human but a mythological Gorgon. Based on Neumann's concept, I argue that such cases of experiencing one's feelings through ascribing non–existing properties to others are ubiquitous, and actions towards such persons are ritualistic. The result of this study will allow us to draw a line between "My feeling" and "Others' qualities" and separate them, which will help us to develop individual and collective consciousness.

- (16) Sergei Eisenstein Revolutionary trilogy through the perspective of semiotic studies – Ekaterina Khomutova

Since Soviet times Sergei Eisenstein's heritage has been studied in the context of Semiotics, because it is a well–known fact that his film and other humanities researches are closely related to the sign studies. But anyway, Eisenstein's films are still an immense field for the analysis.

The main idea of this master's thesis lies on the boundary between Semiotic and Film Studies and touches upon the topic of transmedial texts and intertexts in the course of Sergei Eisenstein's revolutionary trilogy ("Strike", "Battleship Potemkin" and "October") analysis.

The research on Eisenstein's film experiments from the angle of transmediality and intertextuality plays a significant role in understanding not only the film theory, but the effect on the particular audience. That is why Eisenstein's legacy might and have to be examined through the prism of cultural and social experience.

As the structural analysis of the certain films' scenes analysis is being conducted, the questions related to the connection of transmediality and intertextuality with such TMS concepts from the Semiotics of Culture as cultural memory, binary type culture and explosion will be raised. Here also the answers on the questions connected to the correlation between binary type culture's and transmedial and intertextual processes will be given. Moreover, the phenomenon of blurring the boundaries between the film space and the space of real life will be explained.

**6. Paneel / *Panel* (inglese keeles / *in English*):**
**Moderaator / *Moderator:* Daina Pupkevičiūtė**

- (17) Illegal hidden cameras in South Korea: How it affects local women's lives – Susanna Homuha

This paper focuses on the problem of illegal hidden camera crimes in South Korea with specific emphasis on women's perspective and perception on the matter. The issue of hidden camera filming has become prominent in Korea in recent years, with hidden camera crimes peaking in 2015. These secret cameras are placed in public spaces where unsuspecting subjects expect to have privacy, such as public bathrooms, dressing rooms, motel rooms and shower rooms. The filmed material can later be sold online as amateur porn, used for extortion or to taint the victims public image. While these crimes could affect both genders in a gender binary context, women have become especially vulnerable to the aforementioned crimes, which is why this research focuses on women's experience in regard to this problem. In this paper I take an ethnographic approach to feminist surveillance studies and explore the given issue through geography of fear to build a better understanding on how this problem affects Korean women's everyday lives and navigation of public space.

The selected group for given research were women aged between 20 and 30 years old, who had already received a university degree or were currently acquiring their degrees. The objective of my thesis was to use ethnographic research methods and interview women about their thoughts and feelings on the matter. I examine how the hidden camera problem affects their day–to–day lives and navigation of public space, as well as what women do to protect themselves from such crimes. Photos taken from the field help the audience to visualize the problem and provide social context on the matter.

- (18) Gender norms in today's society: A deeper look at the queer minorities in India v/s recorded literature – Manpreet Kaur

The paper will focus on the multitude of gender minorities in India and the way the society looksat them through the eyes of literature, oral history and the law, primarily in a comparative studyin the states of Maharashtra and West Bengal. Its objective is to take a deeper look at theliterature and oral history of the gender minorities, like the "hijras", "kinners", the spectrum of theLGBTQ+ and conduct a comparative analysis of their place in society and the way theirnarrative has been suppressed and now gaining traction. My source materials come fromarchival records, historical writings, vernacular literature and fieldwork. In regards to fieldwork, Iwill be conducting interviews at different collegiate levels as well as one–on–one interviews, thatwill help me analyse the data from their perspective as well as my own.The goal of this paper will be to study the changing perceptions of the way gender is no longer abinary perspective, and how South Asian gender history has been perceived by the Westernperspective for centuries. In conclusion, I aim to work on this project to understand andapproach gender that is still ever–changing and look through an analytical point of view

- (19) The Impact Of Anglo–american Culture In Chimamanda Ngozi Adichie's Americanah – Ezinne Chidi Obiagazie–Ibezim

This paper aims to study the impact of the Anglo–American culture on the characters in *Americanah,* with a focus on the effects of Eurocentric beauty standards on the female characters in the novel. There is a prevalent expectation that black women look a certain way. Quite often, the closer a black woman's features to the Caucasian concept of beauty– the longer and straighter her hair, the lighter her skin– the higher her value in society, and the better her chances of success in her career and personal life. Thus, to conform to these standards and gain the approval of the American society, many black women, like Ifemelu and Aunty Uju, who straighten their hair with chemical relaxers so that they can be recruited by American employers, sacrifice aspects of their authenticity and individuality. I posit that this subjection of black women to Eurocentric beauty ideals is a form of oppression with psychological consequences of internalized racism, and identity issues. The rebellion against these restrictive beauty standards is a struggle to maintain authenticity and uphold one's identity. The main female characters in the *Americanah* are US immigrants from Nigeria and other African countries. Therefore, the novel will be analyzed from a post–colonial feminist perspective. This theory highlights the unique issues faced by women from previously colonized territories. It explores in different contexts, the lives, identity, sexuality and rights of women in light of colonialism and neocolonialism. Colonialism thrived on oppressive strategies that deprived the colonized of the ability to maintain religious, cultural, and psychological authenticity. These oppressive strategies reinforced the supremacy of the European colonial masters, and served to engineer in the colonized a self–hatred, such that identification with the colonial master became the most rewarded form of psychological adjustment under the various forms of colonial rules. Decades after the end of colonialization, its several negative effects linger. Africa and African practices are still subject to European standards and many Africans, like some Nigerians in the novel, are still obssesed with all things "American". Critical race theory will also be used to analyze and highlight how the characters of novel become victims of internalized racism as a result of their subjection to Eurocentric beauty standards.

**14.30–16.00 III sektsioon,paneelid 7–9, esinejad 20–28 / *III section, panels 7–9, presenters 20–28***

**7. Paneel / *Panel* (eesti keeles / *in Estonian*)**
**Moderaator / *Moderator*: Kristo Oks**

- (20) Värssoratsioon – mis, miks ja millal? – Kristiina Kase

Käesolev ettekanne ning minu magistritöö keskendub teoloogilise värssoratsiooni uurimisele. Magistritöö põhiliseks eesmärgiks on mõtestada, analüüsida ja välja selgitada, mis üldse on teoloogiline värssoratsioon ja mida selle all varauusaegse Eesti kultuuriruumi kontekstis silmas peetakse – seda nii teoreetiliste kui ka praktiliste näidete ja allikate kaudu.

Varauusaegses Tartu Ülikoolis kirjutati teoloogilise sisuga oratsioone kristlike pühade tarbeks ning nende kanda oli oluline osa üliõpilaste luterlikus kasvatus– ja õpetustöös. Nimelt põhines *Academia Gustaviana* põhikiri Uppsala Ülikooli omal ning poeetika– ja retoorikaprofessoril lasus kohustus õppetöö käigus luterlasi kasvatada – Tartu Ülikooli puhul ei saa märkimata jätta Laurentius Ludeniuse tähtsust üliõpilaste juhendamisel ning poeetika– ja retoorikaõppe korraldamisel. Tähelepanuväärne on asjaolu, et oratsioone mitte ainult ei kirjutatud, vaid neid ka esitati, kusjuures pea igale oratsioonile kirjutas professor Ludenius sissejuhatuse.

HUMA sügiskooli ettekanne võtabki fookusesse oratsioonide rolli 17. sajandi Tartu Ülikooli ehk *Academia Gustaviana* õppetöös. Samuti annab ettekanne põgusa ülevaate oratsiooniga piirnevatest žanritest. Teema uurimine toetub põhiliselt *Academia Gustaviana* põhikirjale ning vastavate oratsioonide trükiste koopiatele ja neist saadud infole.

Ettekanne üritab muuhulgas vastata järgmistele küsimustele:

- Milline oli teoloogilise sisuga oratsioonide osakaal võrreldes muude oratsioonidega?
- Millist teavet saab välja lugeda oratsiooni tiitellehelt?
- Millisest kirikupühast kirjutasid üliõpilased enim oratsioone?
- Kas võib leida seaduspärasusi nädala– ja kuupäevade vahel, millal oratsioone esitati?
- Kas kõik oratsioonid olid värsistatud?

- <u>(21) Proosaluule algusest eesti kirjanduses – Katherine Seinre</u>

Proosaluule žanri juured ulatuvad 19. sajandi Prantsusmaale. Kuigi proosaluule viljelejaid on Eestis hulganisti olnud ja tundub, et žanr kogub aina populaarsust, ei ole proosaluule mõiste mõistmine ise probleemivaba. Ettekandes toon välja, kes võisid olla esimesed Eesti kirjutajad ning uurin, kes olid esimesed eesti keelde tõlgitavad proosaluuletajad.

Proosaluule on žanr, mille omaduste üle on maailmas palju vaieldud ning milles täielikku üksmeelt pole veel leitud. Nii on seda žanri üritatud kirjeldada erinevalt, näiteks Loch Nessi koletise või inetu pardipojana. Eestis on olukord mõnevõrra veelgi keerulisem, sest paralleelselt proosaluulele viljeleti Eestis ka laaste ja miniatuure, mille suhet proosaluulega on nähtud erinevalt. Lisaks puudus ja puudub nende žanrite omavahelise suhte üle põhjalikum kirjandusteoreetiline arutelu. Seda tühimikku üritan oma magistritööga täitma hakata.

Oleks lihtne dateerida Eesti proosaluule ajaloo algust esimese luulekoguga. Eestis anti üks esimene proosaluulet sisaldav luulekogu välja 1906. aastal Marie Heibergi poolt. Kuid kuidas oleks pidanud tollal kõigest kuueteistkümneaastane Heiberg, võõrkeeli tundmata, esimesena Eestis kirjutama proosaluulet? Siiani peetaksegi proosaluule traditsiooni alguseks Eestis just 20. sajandi algust, kuigi oma magistritöös ja ka ettekandes üritan näidata, et tegelikult jõudis ja levis see luulevorm siin juba 19. sajandi lõpus. Minnes tagasi eesti proosaluule algusesse, näeme, milliselt pinnalt see luulevorm võrsus ning kuidas see hakkas kulutulena levima alles 20. sajandi alguses.

Üks minu magistritöö ja ettekande eesmärkidest ongi kaardistada Eesti proosaluule tekkelugu ning asetada see maailmakirjanduslikku konteksti. Samuti näidata, et proosaluule traditsiooniga olid Eestis seotud ka enamus tänapäeval tuntumad tolleaegsed kirjanikud, nagu A. H. Tammsaare, Fr. Tuglas, A. Gailit, K. E. Sööt ja J. Liiv. Üritan nii oma magistritööga kui ka selle ettekandega näidata, et kuigi proosaluule on tänapäeval Eestis kasutusel pigem intuitiivse mõistena, ning selle tähenduse üle ei ole paberil veel kuigi sügavalt mõtiskletud, vääriks see akadeemilisemat käsitlemist.

- (22) Spetsiifilise sõnavara tõlkeraskustest. Juz Aleškovski romaan „Känguru“ inglise keeles – Katrin Sild

Tõlkimisel tuleb alati teha valikuid. Raskusi tekitavad juhtumid, kus ühest keelest teise tõlkimisel tuleb sihtkeeles leida vasteid lähtekeele spetsiifilisemat laadi sõnavarale – žargoonile, slängile, obstsöönsustele. Sellise sõnavara olemasolu sihtkeeles ei pruugi sageli oma hulgalt ja olemuselt vastata lähtekeele rikkusele samal alal.

Juz Aleškovski oli Nõukogude Liidus tuntud eelkõige lastekirjaniku ja filmistsenaariumide autorina. Samal ajal kirjutas ta täiskasvanutele mõeldud romaane, mille avaldamisele ta ei lootnudki. Tema romaanid „Nikolai Nikolajevitš“, „Maskeering“, „Känguru“ on kirjutatud jutustaja monoloogidena, vestlustena nähtamatu kaaslasega. Jutustajaks on kas alkohoolikust tööline või siis endine või praegune kurjategija, kes väljendab ennast nii, nagu ta seda ka päriselus teeb – rohkete madalkeelsete, obsessiivsete väljendite abil, pikkides jutu sisse ka kuritegeliku maailma keelt ehk „fenjat“, vanglažargooni. Keel, mida jutustaja kasutab, loobki tegelikult jutustaja kuju.

Juz Aleškovski romaanid ilmusid alles emigratsioonis, alates 1981. aastast. 2019. aastal ilmus ühiste kaante vahel romaanide „Nikolai Nikolajevitš“ ja „Maskeering“ tõlge inglise keelde, millele toimetaja Suzanne Fusso on kirjutanud põhjaliku eessõna. Toimetaja kirjeldab romaanide stiili, selgitab neis kasutatud sõnavara ja selle päritolu.

Romaanile „Känguru“ on Juz Aleškovski ise lisanud lühikese, nagu ta ise on seda nimetanud, „fenjamenoloogilise“ sõnastiku, milles ta selgitab mõningaid romaanis kasutatud žargooniväljendeid. Romaan on kirjutatud aastatel 1974–1971, avaldatud vene keeles 1981. aastal. Tamara Glenny tõlge inglise keelde ilmus 1986. aastal. 1999. aasta väljaanne sisaldab ainult teksti, ilma ees – või järelsõnata, ka selgitavate reaaluste märkusteta.

Juz Aleškovski „Känguru“ on satiiriline romaan, mille tegevus leiab aset alates hilise stalinismi aastatest kuni Hruštšovi–aegadeni. Romaani peategelaseks on kriminaal Fan Fanõtš, kelle sõnavara koosneb vanglažargoonist, olustik on antud nõukogude aja satiirilise kirjeldamise kaudu. Esineb sõnamängu ja nõukogude retoorika parodeerimist. Sellises stiilis teksti tõlkimisel tuleb erilist tähelepanu pöörata vastete leidmisele kolmes põhilises grupis – sovetismid, obstsöönne leksika ja vanglažargoon.

Tõlkimine on alati väljakutse. Valikuid tehes on oluline nii tõlke sisulähedus kui adekvaatsus.

**8. Paneel / *Panel* (inglese keeles / *in English*)**
**Moderaator / *Moderator*: Malay Bera**

- (23) One Nation, Under Gods: Slavic Native Faith between Religion and Politics – Jim Braafhart

The main object of this study is the nature of contemporary paganism and its characterization as either a proper religion or an ethnonationalist ideology. More specifically, it focuses on the phenomenon of neo-paganism in Russia, also known as Rodnoverie or Slavic Native Faith, and the debate as to whether it should be classified as a new religious movement, or rather a political ethno-nationalist movement, seeking to reclaim ancient Slavic symbols and beliefs.

While the current scholarly debate on neo-paganism includes proponents of both characterizations, there is until now little consensus on this issue. This research seeks to offer new insights by analysing a varied range of Russian neo-pagan sources, including voices from a broad spectrum of neo-pagan leaders. Rodnoverie is not one single, unified movement, meaning there is a multitude of varying 'circles', each adhering to different principles and beliefs. One of the aims is to define shared practices and ideas and see how these relate to the religious-political distinction.

Furthermore, the results of this analysis are compared to pagan circles from a Russian diaspora background (i.e. Russian neo-pagans in Latvia), and a Western non-Slavic (i.e. 'Dutch' neo-pagan) background. Such a comparison will allow for a well-balanced overview to be made, offering new insights into the classification of Rodnoverie, and determining whether national background (Russia, Latvia, Netherlands) influences this distinction.

While the continuously changing nature of Rodnoverie and its lack of institutional unity, which are characteristic of contemporary paganism in general, make it difficult to arrive at any clear and lasting conclusions, this research will offer an original perspective on the phenomenon of neo-paganism and its place in our contemporary society.

- (24) Shamans and Animal Spirits in Modern Northeastern China: the Dynamics of a Traditional Belief – Haozhen Li

In a period of more than a century, the transformation from traditional animal worship and shamanic practice to modern urban shamanism of Xian-belief, a widely-existing but relatively seldom discussed folk belief in Northern and Northeastern China, can be witnessed and is still taking place. Focusing on this process, this presentation concentrates on the shamanism as dynamically varying traditional religious and cultural forms.

According to Lauri Honko's thick corpus principle, data was collected in 2022 through online interviews with several Xian-shamans from the same region (Jilin, northeastern China) but different generations. In order to analyze how these modern shamans understand the nature the Xian-belief, the "folk theology", or the religious concepts coined by Xian-shamans, of the Xian-belief would be discussed as vernacular theories. And shamans' personal experiences shared in interviews would be discussed in the frame of theories on legend and belief narrative, this enable to

observe how shamans carry out divining and curing in concrete social environment with the power given by the animal spirits.

Having compared each shaman's narrative with others' and comparing these narratives with previous research, the presentation aims to figure out how the Xian-belief is dynamically varying, developing and transforming in modern China. For example, we can notice its integration with institutional religions, its absorbing of scientific concepts etc. All the changed and unchanged, original and borrowed elements in Xian-belief help to answer the ultimate question of this research: how this particular tradition could survive in changing social and cultural context by adjusting itself.

- (25) Applying Bergsonian concepts of the depth of artwork and intensity of its perception for conveying meaning in a folk song – Nina Kozachynska

The presentation introduces the main literary sources dedicated to analysing an aforementioned research topic.

The roots of studying music perception and cognition can be traced starting from the 17th century. However, oftentimes musical pieces (and, namely, folk songs) were analysed from the structuralist perspective, concentrating primarily on defining musical forms or musical signals (Müller M, Mukhitdenova B, Lystbaek C, Nieto O). In our research, we instead consider a Ukrainian folk song as an artwork with a pronounced narration, outlining mechanisms of meaning-making of a musical piece. We also attempt to trace conditional types of perception of a lyrical song in line with Bergson's, Barth's, Tarasti's and Merleau-Ponty's ideas. In our work (without adhering to a strict opposition between the perception of disparate semantic units of lyrical song and integral narration), we nevertheless try to trace features of encountering disparate musical units and narration as a whole. In addition, we aim to rethink the roles of a performer/author and a listener, as well as their (inter)actions, following Molino.

Therefore our work offers an alternative approach to analysing the listeners' perception of the lyrical song by means of intuitive and existential philosophy and corporeal phenomenology. Despite its conditional nature, the division between perceiving a narrative/its parts is potentially interesting, as it would allow us to conceptualise the features of performing skills: to analyse performance techniques depending on the initial aim and how it impacts the perception of the song by the audience. The practical application of our work corresponds to a culture of performing folk songs: whether the singer wants to preserve the song's authenticity or modernise the musical piece expanding its audience.

**9. Paneel / *Panel* (inglise keeles / *in English)***
**Moderaator / *Moderator*: Agnes Unt**

- (26) Sacred Fires of the Son; Roots of Renewal in Mexica Solstice Celebration – Jason Scott Cordova

Data collected through remote sensing, physics modeling software, and long-term photographic surveys aid in constructing sophisticated models of Ancestral

Mesoamerican sites. Examples of these sites include the Pyramid of Kukulkan at Chichen Itsa and the House of the 13 Heavens, at Canada de la Virgen. Models affirm the culturally symbolic role of the pyramids as physical representations of the Mesoamerican calendar. Built in accordance with an ancient lineage of traditional knowledge these sites reflect the living practices of contemporary Indigenous communities of Mesoamerica and the American Southwest. Participant observation of an Indigenous Mexica (Aztec) solstice ceremony demonstrates that traditional star knowledge is rooted in the foundation of a vibrant living culture and woven into the daily lives of a thriving community. Applying an autoethnographic approach to analysis of contemporary Indigenous calendric practices, and collaboration with Mayan and Mexica (Aztec) elders, provides a genuine cultural context for interpretation of ancestral sites.

- (27) Decoloniality and Semiotics: Ontological Overlaps and the Many Worlds – Letícia Morais

The present research investigates the possible overlaps between the decolonial theory and praxis (Mignolo & Walsh 2018) and the contemporary definitions of semiotics on the basis of their ontological premises. On the one hand they come together once there is a more processual look at signs; on the other, the idea of a new semiotic threshold stipulates another attempt at finding a point zero/linear approach which brings them further apart. The adopted methodology is a dialectic discussion on the theoretical foundations of both perspectives.

- (28) Importance of memory in African American literature – Hanna-Britt Augasmägi

Similarly to other marginalised groups African Americans have been more often than not written out of history. Specifically in the case of African Americans, this is due to racism, the period of slavery and anti-literacy laws which prohibited teaching enslaved people to read and write. There is a very small number of historical documentation where the voices of enslaved African Americans are actually present. The most notable historical representations where enslaved African American voices are present are slave narratives. Still, those were not written with the aim of recording their history but to perused white people that slavery is bad. Due to that memory and the ability to rewrite their historical representation is very important for African Americans. In this presentation, I am specifically focusing on the importance of memory in African American literature. The knowledge about the importance of memory in African American literature is crucial for me to be able to write my thesis as it deals with the representation of African American cultural memory in Colson Whitehead's 2016 novel *The Underground Railroad.*

**9.00–10.30 IV sektsioon, paneelid 10–12, esinejad 29–37 / *IV section, panels 10–12, presenters 29–37***

**10. Paneel / *Panel* (inglise keeles / *in English)***
**Moderaator / *Moderator:* Saara Sion**

- (29) Paper-making practices: connection between recycling and craft – Evgeniya Grafskaya

Recycling became a very popular trend as the consequences of irresponsible consumerism have finally caught up with humanity. However, the reduce-reuse-recycle concept did not simply appear out of nowhere during last several decades, it has existed for as long as people have created things with their hands. This kind of approach has been an integral part of the craft of paper-making ever since its invention, but was gradually forgotten due to the development of modern technology. My MA project, which took shape during my internship at the Typa printing and paper centre, involves a guidebook for making recycled paper that is aimed for all those who are interested in the craft of paper-making as well as in recycling.

This presentation discusses different methods of paper-making used throughout history among both common folks and rich nobility, as well as the impact of the need for recycling on the craft. The work also includes my personal journey to find the easiest way of making a piece of paper with the help of Typa, while focusing on the practicality and minimal usage of resources.

- (30) The Weavers of Zagros Mountains: The Traditional Skills of Carpet Weaving among the Qashqai Nomads of Iran – Reyhaneh Ghoroghchian

The country of Iran is synonymous with carpet. The art of carpet weaving in Persia originated more than 2,500 years ago. Iranian carpets are woven using a variety of colors, designs, and styles, with many ethnic groups producing what they claim to be their own authentic handicraft. The weavers have adapted and evaluated these traditional skills through years of peace and war, all while transferring the process from parent to child. As of today, due to various circumstances, carpet weaving among Iranian nomads is disappearing along with the nomadic lifestyle. One reason for this decline is that, currently, only around two percent claim this traditional lifestyle for themselves, whereas half a century ago, around a quarter of the Iranian population was nomadic.

My presentation will focus on a certain type of carpet made by the nomadic tribe known as Qashqai, who are native to the Zagros mountains. I hope to share my insights, gained through my fieldwork in Iran during March 2022, to explain the Qashqai carpet weaving process and how the weavers create a work of art by bringing their imagination to the loom. Subsequently, I hope to explore what is hindering these nomads from continuing their traditional way of life and why so many of them have stopped weaving carpets.

- (31) Rancière and American multicultural literature: the case of Min Jin Lee's Pachinko – Ester Suur

The presentation focuses on the continuing redistribution of the American literary field, on the example of multicultural literature, with the help of French philosopher Jacques Rancière's concepts of the distribution of the sensible (*le partage du sensible*) and dissensus. These concepts have been used to study multicultural and postcolonial

literature (Vallury: 2014; Brauer: 2019). I will move the concepts into the context of American literature to discuss how the ever-expanding multicultural corpus changes the whole literary field.

The object of the study is Korean American writer Min Jin Lee's 2017 novel *Pachinko* that deals with the experiences of ethnic Koreans living in Japan, covering three generations, and spanning most of the twentieth century. The novel features several common tropes found in American multicultural literature – the conflict between generations, two brothers with differing lives, a rags to riches story, a character going back to his roots, etc. I seek to find out whether by including these tropes, Lee brings dissensus into the distribution of the sensible in American multicultural literature.

## 11. Paneel / *Panel* (inglise keeles / *in English*)
**Moderaator / *Moderator*: Edit Talpsepp**

- (32) Towards a Conceptual Map For A Zoosemiotic and Actor-Network Study of Zoos in Wartime – Oleksii Popovych

A place where species meet, zoos have been studied in a zoosemiotic (Mäekivi 2016, Cerrone 2020), and zoobiological frameworks (Hediger 1969, Hediger 1950). However, research on zoos in war has been rather limited (Hediger 2013, Braverman 2013, Malamud 1998), primarily covers zoos in WW2, and is written in the theoretical vein of biopolitics and critique of animals' inscription into war machine. Ukrainian zoos surviving the wartime conditions have been widely covered by mass media reports, but have not received researchers' attention yet. This paper proposes to interlink conceptual vocabularies of zoosemiotics and actor-network theory to trace the transformations of human-animal relations affected by the disruptions of physical and acoustic environments, of critical supplies, and displacements of significant human and nonhuman actors. It is argued that actor-network theory and zoosemiotics share key sensibilities to pragmatic relations on-site that can be easily disturbed (and possibly repaired) by modifying affordances and enrolling human and nonhuman actors in novel ways in effort to enhance the durability of the network and realign the multiplicity of Umwelten.

- (33) The Continuity Challenge for cognition: Radical Enactivism response – Anastasiia Yaryhina

There are gaps between what is and ought to be, between the natural fact and the meaning ascribed to it, and between the action and thought. The continuity challenge is located in-between the non-conceptual capacities of non-human minds and, presumably, distinct conceptual capacities of a human mind accordingly. There is hence a gap separating humans and other natural beings, human and non-human minds. The challenge is construed as a gap because a common ground position about the emergence of conceptual thought in humans has not yet been reached. Theories of human and non-human cognition bear responsibility for explaining the similarities between the two or not accepting the continuum. Here, I would strive to address the worries under the name of "the continuity challenge", drawing on the framework of

Radical Enactivism (REC) developed by D. Hutto and E. Myin. The REC's response to the continuity challenges is such that it holds the content would be the feature through and through, no matter the form of cognition. REC maintains that there is no need for a unifying feature for all forms of cognition. — different features are needed to ground different properties.

- (34) Planmäßigkeit and Semiotic Fitting in the Work of Jakob von Uexküll – Nicholas Hemann

The empirical and theoretical work of Baltic German-Estonian biologist Jakob von Uexküll is undoubtedly foundational for biosemiotics. Perhaps the two most widely studied aspects of his work are the *Funktionskreis* [functional-cycle] and *Umwelt* [species-specific subjective world]. It is crucial to note, however, that according to Uexküll, the functional-cycle exists only insofar as it is composed by the reciprocal action of the *Umwelt* and the *Innenwelt* [inner-world] of the organism; these two aspects, moreover, form a whole built in accordance with plan — "*ein planmäßig gebautes Ganzes*" (Uexküll 1920: 96). Previous analyses of Uexküll's theoretical work in biology have neglected to identify and critically engage with this explicitly holistic approach, thereby precluding a comprehensive understanding of the principle of *Planmäßigkeit* [conformity-with-plan] upon which Uexküll endeavored to secure the epistemological foundations of biology. The goal of this article is to explicate the concept of *Planmäßigkeit* in relation to historical biological theory on the one hand and to contemporary biosemiotic perspectives on the other. I develop an expanded model of semiotic fitting, based on this investigation wherein the principle of *Planmäßigkeit* is understood to be operative in at least three dimensions: between *Umwelt* and *Innenwelt*, between organism and environment, and between one or more discrete organisms.

**12. Paneel / *Panel* (eesti keeles / *in Estonian*)**
**Moderaator / *Moderator:* Raili Lass**

- (35) Koroonaaja mõju absurditunnetusele elus ja teatris – Kerttu Piliste

Aastatel 2020–2022 on Eesti teatrites esietendunud mitmed absurditeatri lavastused. Nii teatritegijate huvi käsitleda absurditeatri materjale kui selle tulemusena sündinud lavastuste retseptsiooni tasub vaadelda viimaste aastate ühiskondlike olude kontekstis. Üha süvenev poliitiline äärmuslus, koroonapandeemia, üldine sotsiaal-majanduslik kriis, kuid ka Ukraina-Vene sõda on loonud absurditundlikkusele soodsad kasvutingimused. Need olud peegeldavad absurditeatri kõrgajal, 1950. aastatel Euroopas valitsenud ühiskondlikku olukorda, mis kujunes eeskätt II maailmasõja järelmõjul.

Antud ettekandes uurin koroonaaja mõju absurditunnetusele Eesti teatris ja ühiskonnas Noorsooteatri lavastuse „Ninasarvik" (2021) näitel, keskendudes kehalisusele (ning seeläbi ka haiguse temaatikale) ja ruumile. Kuigi analüüsi keskmes on koroonapandeemia, viitan sellega seonduvalt ka teistele ülal nimetatud kriisidele. Püüan nii kehalisuse kui ruumi aspektis määratleda „Ninasarviku" ja pandeemia-aja

igapäevakogemuse ühisosa. Toetan isiklikul vaatamiskogemusel põhinevat etendusanalüüsi nii teatritegijate lavastuse-teemaliste mõtteavaldustega kui ka lavastuse kohta ilmunud teatrikriitikaga. Teoreetilistest lähtekohtadest tuginen analüüsis Martin Esslini absurditeatri definitsioonile, haigust ja ruumikorraldust käsitledes Michel Foucault' teosele „Valvata ja karistada", teatriruumi üle arutledes ka Luule Epneri ning Erika Fischer-Lichte tekstidele.

Kehalisuse analüüsis käsitlen erinevatele „Ninasarviku" tegelastele iseloomulikku kehakasutust ning seda, kuidas tegelaste plastika ja nendevaheline suhtlus haiguse tõttu muutus. Ruumi käsitledes pööran tähelepanu nii etendajate ja publiku jagatud teatriruumile kui ka lavakujundusega loodud fiktsionaalsele ruumile. Kõrvutan etendusanalüüsi koroonapiirangute ajale omaste keha- ja ruumikogemustega ning viitan koroonaolukorra otsestele mõjudele, mis etenduse toimumise ja teatrikogemuse juures rolli mängisid.

Käsitledes Noorsooteatri „Ninasarvikut" koroonapandeemia valguses, näitlikustan teatri funktsiooni ühiskonnas toimuva mõtestamisel, samuti ühiskondlike sündmuste mõju lavastusest võrsunud tähendustele nii tegijate kui publiku perspektiivis.

- (36) Kes eesti naisautoreist on kirjutanud vanglaromaani? – Roland Sinirahu

Pärast eduka esikteose ilmumist 1927. aastal on kõneldav naisautor jäänud teiste kirjanike varju. Autori 1929. aastal ilmunud romaan pälvis esimesest märksa vähem tähelepanu, konkreetse romaani kordustrükk ei ole tänase päevani ilmavalgust näinud. Žanriliselt võiks teost määratleda kui ekspressionistlikku romaani, uusrealismiga kõrvutunud dekadentsi ja viimastest läbi kasvanud modernistliku kirjanduse näidet.

Romaani unustatuse kohta võib püstitada mitmeid hüpoteese, alustades anakronistlikkusest ehk oma aega sobimatusest ja lõpetades tõigaga, et naiskirjanikud kipuvad suurtest kirjanduslugudest ja lugejamenust eemale jääma. Naiskirjandust peetakse erandnähtuseks juba ainuüksi nimetusele lisatud eesliite kaudu. Teisalt on üks võimalusi valgustada konkreetset teost dekadentliku kirjanduse (fin de siecle'i kui 19. sajandi lõpu) hilise ja kohaliku näitena. Vaatlen oma ettekandes teost eelkõige järgnevatest dekadentliku kirjanduse aspektidest: haigused, kriis (nii subjekti teadvuse kui ka füüsilise keha lagunemine, minnalaskmine); kahestumine, irratsionaalsus (keele suutmatus reaalsust adekvaatselt väljendada ehk keelekriis). Kuivõrd on need aspektid teoses esindatud? Milles seisneb teose ekspressionistlikkus, dekadentlikkus ja modernistlikkus? Miks võis kirjutada tolleaegne naisautor üleüldse kõledast vanglaelust? Samuti uurin vaadeldavas teose soostereotüüpide kujutamist, millisena kujutatakse 20. sajandi esimese poole tüüpilist meesvangi, millised on (autori kujutuses tüüpilised) suhted vastassugupoolega.

Dekadentliku ja modernistliku kirjanduse uurimine on oluline tänasel päeval, kuna osutab enam kui sajand tagasi alguse saanud linnastumisele, tööstuslikule ühiskonnakorrale ja sellega kaasnevale võõrandumisele. Paljud neist nähetest on üksnes süvenenud, suunates kirjandusteadust ja teisi humanitaarteadusi probleemide algpõhjuste juurde. Kirjandusliku liialduse kaudu äärmuseni viidud olud aitavad

nähteid suurendatult ja selgemini kujutada, muuhulgas selguvad ka naiskirjandusele seatud ootused ja piirangud.

- (37) Autentsuse paradoks – Kai Valtna

Autentsus hõlmab laia tähendusvõrgustikku ulatudes loomulikkusest tõepärasuseni. Mõiste kodeerib lootused tõetruule, siirale personaalsele ja kollektiivsele esitusele- kas miski on tõepoolest see, millena end esitleb. Teater on mimeetiline kunst, mis eeldab jäljenduse ja osutuse samaaegset kohalolu lavamärgis. Oma olemuselt justkui viimane paik, mis asjade tõelist seisu hindaks. Minu magistritöö uurib nüüdisteatri huvi autentsuse vastu. Selle huvi sünnitab suuresti representatsioonistrateegiate kriitika, mis tuntud maastikul fiktiivsuse/tõelisuse vahelised piirid segi paiskab.

Aristotelesel on Mimesis rohkem kui jäljendamine, see on ka esitamine, reprodutseerimine, sarnastamine. Selle eesmärk ongi midagi uskuma panna. Mimesis Aristotelesel on kõige laiemas mõttes kunst korraldada üht asja nii, et ta mõjuks nende omaduste kaudu, mis kuuluvad tegelikult teisele asjale. (Lill 2004: 172-173) Tõeline on Aristotlese jaoks teatri mõju vaatajale, katarsis. Mõjukas 20. sajandi teatriteoreetik Patrice Pavis' nõustub Aristotlelesga. Tema jaoks on autentsuse puhul tegemist illusiooni loomisega, nähtusega, mida inimesed tõeotsingutel kunstlikult eesmärgina konstrueerivad. Kas teater pole juba definitsiooni järgi taasloomine? Ja kui meil on tõepoolest juurdepääs selle taga olevale tõelisele objektile, siis kes saab otsustada, et see on õigesti ja autentsel viisil esitatud? Autentsuse ja ebaautentsuse asemel peaksime tema arvates rääkima autentsuse efektist: stilistilisest või kunstilisest efektist, mis on piisavalt adekvaatne illusiooni loomiseks läbi mõne autentseks peetava detaili. (Pavis 2020: 18-19) Nii ei ole teatril võimalust või vajadustki fiktiivsusest „tõe nimel" lahti öelda.

Siiski seab 21.sajandi teater ja tants autentsuseküsimust järjest enam fookusesse. Autentsed etendajad, kohalolud, paigad, lood ja kehad on, paradoksaalne küll, huvitavamad kui fiktiivsed maailmad, väljamõeldud paigad ja virtuoossed etteasted.

Minu ettekanne keskenduks teemale, mille jaoks on teatril autentsust vaja?

**10.45–12.15 V sektsioon, paneelid 13–15, esinejad 38–46 /** ***V section, panels 13–15, presenters 38–46***

**13. Paneel /** ***Panel*** **(inglise keeles /** ***in English*****)**

**Moderaator /** ***Moderator:*** **Andrew Mark Creighton**

- (38) Semiotic Approaches to Understanding Anti-Scientific Discourse on Social Media – Heidi Campana Piva

Recent times brought to light the issue of misinformation that was intensified with the shift from conventional news platforms to online communication. This issue is causing

lasting damage not only to the understanding of science itself, but to many other spheres of our lives (including our biosphere). The current environment of social media, permeated by polarization, information pathologies, and anti-scientific discourse, is challenging communicators to think of solutions to the problem of science denialism. Therefore, the present thesis seeks to understand the mechanisms of anti-scientific discourse, with special attention to matters of truth, legitimacy, and authority. Science denialism is here understood as a both condition for the creation of anti-scientific media and, as a socio-political phenomenon, it is also constituted by these discourses. Starting from the premise that a media product is both socially shaped and socially shaping, the investigation of specific objects of anti-scientific media (on the level of micro social analysis) is revealing of social superstructures (macro level). Accordingly, the specific research objects consist of: 1) a YouTube interview with a Climate Change Denialist; 2) the Facebook page from The Flat Earth Society, and 3) the Twitter profile of a known Anti-vaxxer. The analysis of these objects – guided by the question "what discursive and signifying practices are instrumentalized in each discourse?" – will consequently be used to draw more holistic understandings of anti-scientific movements. The method of analysis is a blend between Critical Discourse Analysis (Fairclough 1995), Political Discourse Analysis (I. Fairclough, N. Fairclough 2013), Relational Political Analysis (Selg, Ventsel 2020), and a semiotic approach to Strategic Conspiracy Narratives, (Madisson, Ventsel 2021). The expected results regard ways to employ this new-found understanding of how science denialism works from the semiotics point of view to the field of scientific communication, seeking to propose more adequate ways to communicate science today.

- (39) Terra mollis: grounding of the semiotic self – Celine Marks

Scaling heights of symbolic sophistication, the human animal embodies distance and rigidity as a matter of course; at risk of becoming increasingly cordoned off from its own senses and potentiality, ungrounded from the ground of its arising. Counterpoint to '*firma', 'terra mollis'* seeks semiotic grounding from biological and semiological structures, to bring forward a semiotic subject living meaningfully within its ecosemiosphere.

Taking root from Thomas Sebeok's conceptualization of the Semiotic Self, interlocking integration levels from counterworlds to outerworlds; considering the relevance of attention and iconicity to interoception; will be explored from biosemiotic offerings of Donald Favareau, Jesper Hoffmeyer, and Thure von Uexküll; phenomenological and cultural semiotic understandings of Juri Lotman, Timo Maran, Maurice Merleau-Ponty, and Charles Sanders Peirce; as well as other relevant researchers encountered. Contemplated as fundamental for generation of and connection to meaning-surfaces within and beyond the physical body, practical encounters with ground offers complementary material for analysis.

It is proposed that fascia may play a significant role in grounding of the Semiotic Self through its capacity, as an endosemiotic tensional network, to offer the stability of the symbolic within the nervous system; positing the human animal as a resonant, multivalent generator of meaning- surfaces with capacity to preserve and integrate, maintaining an axis of self within fluxus of materiality.

- (40) Material & Immaterial Entanglements in the Construction & Decay of Allegorical Cars in Cabo Verde's Carnaval Soncent – Lodewyk Barkhuizen

This research project explores the interplay of utilitarian, social, and symbolic functions (Skibo & Schiffer, 2008) in the construction and decay of allegorical cars in Cabo Verde's *Carnaval Soncent*. The allegorical cars function as the thematic centres of Carnaval design and express a range of topical socio-political and historical subject matter. The allegorical cars come into being through community-driven processes of making where the artefact is 'charged' with a 'thematic-force' that is released back into the community during the catharsis of performance on Carnaval day.

Based on conversations with Carnaval designers, organizers, craftsmen, and community members I begin to identify how the effort of making, the display event, and the eventual decay of the allegorical cars act as shifting material and immaterial entanglements, and how this can indicate that Carnaval is not a single event but a perpetual discourse based on an ongoing engagement with the deconstruction and reconstruction of a collective Cabo Verdean identity.

## 14. Paneel / *Panel* (inglise keeles / *in English*)

**Moderaator / *Moderator:* Tiina-Erika Friedenthal**

- (41) Historical details in Regency romance – Sarah-Liisa Oja

The focus of the presentation is historical romance and its subgenre, Regency romance, both of which are becoming increasingly more popular today. The essence of romance has remained more or less the same throughout the centuries (Regis: 2007; Saunders: 2004). These are stories of fiction, and the purpose of this genre is to entertain the readers, not to emphasize historical accuracy. However, in order to make people believe that they really are reading a story set in a certain time period, it is necessary for the authors to provide details that are historically correct (Hughes: 1993).

In Regency romance, the events take place in Regency era England; therefore, accurate details of that time need to be present in the novel as well. Regency England is known for its unique characteristics, such as etiquette, fashion, and architecture. There are several sources that help to explain intricacies of upbringing, courtship, marriage, men and women's fashion, places, items of furniture and the layout of houses.

The information about historical and Regency romance and the elements of Regency form the foundation for the MA thesis, which focuses on Julia Quinn's *Bridgerton* novels, a well-known though barely studied example of Regency romance genre. With the help of the historical background, I will conduct literary analysis to see how the three Regency elements – etiquette, fashion, and architecture – are used in the books to lend credibility to the story.

- (42) Keeping food traditions alive in Colombia: the case of Cuy, Llanero tradition on food and Ajiaco Santafereño – Tomás Londoño

In Colombia, efforts to safeguard the food traditions started in 2011 with a new policy regarding conservation of Colombian food traditions. The aim of the policy was to find ways to create preservation and safeguarding mechanisms and educate people on traditional food practices.

The new regulations resulted in barriers that unincentivized people to nominate and therefore safeguard certain important Colombian food traditions. This barrier also created a power balance in which some communities distanced themselves from governmental efforts of preservation. Main reason being complicated safeguarding procedures, which in the end moved the regional communities to focus on independent efforts of safeguarding rather than joint efforts with local and central government agencies.

The aim of the paper is based on an ongoing ethnographic study of three specific food traditions in the central, south-west and eastern regions of Colombia. Fieldwork was conducted in the summer of 2022, more specifically in the cities of Pasto, Bogotá and Yopal, using the concepts of cultural identity and heritage to analyze the importance of these traditions, the past efforts and the possible future of the preservation process of these practices.

I will examine the potential of safeguarding food traditions by members of local communities and potential risks arising from the lack of government support for implementing safeguarding practices but also the challenges related to contemporary food production and consumption systems. This presentation will be focused on the case of Yopal, with special attention to one of their most representative dishes, the “mamona a la llanera”.

- (43) Like being there: The role of imagination in the technology of memory politics – Zhiyi Zhu

How do people act as if they have experienced something that actually they didn't or even cannot experience? The monument is representative. Most of the people who come to visit or gather near the monument have never experienced the event or communicated with the historical figure, but they act as if these events and figures are already parts of their memory. If we define memory as the storage of our experience, then we need to explain such a phenomenon. I will use the simulation theory of memory to understand memory as something concerning how people imagine themselves to experience the past. After a brief introduction to this theory, first, I will discuss several examples to illustrate the working process of imagination. We will see that the scope of imagination is still limited to the scope of our previous experience because imagination uses experience as its element; Second, based on the limitation principle, I will focus on the function of imagination which uses fragments of experience to compose new mental images. Third, by analyzing the example of historical movies which are more familiar to us, I will demonstrate how these new images are instantiated as objects that can be perceived by the public. Fourth, I will show how the

monument as an artwork functions which is similar to a historical movie in the function of the imagination called ‘artistic participation.’

## 15. Paneel / Panel (eesti keeles / *in Estonian)*

**Moderaator / *Moderator*: Raili Lass**

- (44) Etendaja atmosfääri mõjutajana – Tõnis Veelmaa

Sissejuhatus

Magistritöö “Etendaja atmosfääri mõjutajana” eesmärgiks on uurida etendaja võimalusi ja vahendeid atmosfääri mõjutamiseks teatris. Siiani on atmosfääri teatris uuritud peamiselt valguse ja heli võimaluste kaudu, jättes etendaja ning ruumi, kus etendaja paikneb teisejärguliseks. Magistritöö ei püüa ümber lükata tehniliste vahendite suurt mõju atmosfäärile, vaid välja tuua etendaja panust teatriatmosfääri tekitamisel. Magistritöö teoreetiline osa koondab atmosfääri kui mõiste tekkimist ning selle erinevaid definitsioone ning lõpuks keskendub Gernot Böhme atmosfääriteooriale. Antud teoorias väljatoodud mõisteid ja ideid katsetan järele laboratoorsel meetodil töös TÜ Viljandi kultuuriakadeemia tudengitega.

Uurimisprobleemi püstitus ja lahenduskäik

Uurimisprobleemi toetun Gernot Böhme teoreetilisele materjalile atmosfäärist ning objektide jaotusele nende omaduste järgi: aktiivsed ja passiivsed omadused. Probleemi uurimine on laboratoorne ning toimub kolmes etapis, millest esimene on juba lõppenud, teine pooleli ning kolmas ees. Esimene etapp oli residentuur Koidu Seltsimajas Viljandis, kus koos etendajatega uurisimegi ruumi ja ruumis paiknevate objektide omadusi ning nende rakendamist etendaja perspektiivist. Teises etapis kohtume Viljandi Kultuuriakadeemia etenduskunstide tudengitega erinevates kooliruumides, kus eesmärgiks on erinevate ruumide aktiivsed ja passiivsed omadused atmosfääri mõjutamiseks ära kasutada. Kolmandas etapis võtan aluseks Maurice Maeterlincki näidendi kahe stseeni atmosfäärid ning eesmärgiks on varasemates etappides kogutud teadmised ja kogemused abil neid atmosfääre etendusruumis üles ehitada.

Tulemused ja järeldused

Residentuuris järeldus kõige olulisemana, et atmosfääri mõjutamiseks on vaja väga selgelt läbi analüüsida juba eksisteeriv ruumiatmosfäär ning selle mõistmiseks tuleb ruumi omadused ükshaaval läbi proovida, et mõista, millega peab selles ruumis töötades arvestama.

Esimese etapis saadud kogemused kinnitasid, et nii ruumil kui ruumis paiknevatel objektidel on aktiivsed ja passiivsed omadused, mis omakorda jaotuvad veel

muudetavateks omadusteks ning muutmatuteks omadusteks. Nende omaduste teadvustamine annab võimaluse neid teadlikult kas ära kasutada, mõjutada või siis nendega mitte tegeleda, mis lähtestab olulisel määral ära etendaja töötamise võimalused ning mänguvõtmed.

- (45) "Ma nägin päiksepaistet vihmasajus" ehk loodus armastussoneti valikkogus – Laura Pääbo

Sonetti on nähtud armastusluuletuse sünonüümina. See lühike ja kindlate reeglitega luulevorm sündis 13. sajandi alguses Sitsiilias, kust levis üle Euroopa ning mille kirjutasid kuulsaks Dante Alighieri ning Francesco Petrarca. Sonett on levinuim kanooniline luulevorm lääne kultuuris. Ometi pole seni ühtegi eestikeelset tõlkesoneti kogumikku ilmunud. Seda tühimikku püüab koostatud luulekogu “Ma nägin päiksepaistet vihmasajus” pisutki täita. Kuigi sonetivormis on kirjutatud erinevatel teemadel - nt religioonist, poliitikast või isamaast -, võib armastust siiski pidada sonettide peateemaks. Nii sisaldab koostatud kogumik sonette, mille on sütitanud romantiline armastus. Luulekogus leidub 308 sonetti, selle vormi loomise algusaegadest kuni tänapäevasteni. Esindatud on 104 autori looming, 20st erinevast keelest, pakkudes läbilõiget ligi kaheksa sajandi vältel loodud sonetiloomingust.

Seda läbilõiget uurides selgus, et kuigi armastus seostub eelkõige kaunite tunnetega, väljendub see lembesonettides eriilmeliselt - armastus võib olla ilus, ülev, jumalik. Teisalt avaneb armastuse kujutamisel tihtipeale ka selle vastuolulisus, armastussonettidest võib leida ka negatiivseid emotsioone: armukadedust, vastikust ning lembesonettide üht levinuimat motiivi - surma. Armastust on tihti kujutatud ka läbi looduse. Nii keskendub käesolev ettekanne looduse, aastaaegade ja taevakehade kujutamisele armastussonettides, vaadeldes seda, milliseid kujundeid ja loodussõnavara on kasutatud, milline on looduse ja luulemina, samuti looduse ja kallima seos.

- (46) Mis kasu on teatripublikule ansamblimängust? – Karin Allik

Ettekanne „Mis kasu on teatripublikule ansamblimängust?“ tugineb valmimisjärgus olevale teatriteaduse magistritööle, mille fookuses on näitlejate ansamblimängu olemus ja kujunemine lavastusprotsessis. Ansamblimängu ei pea aga vaatlema ainult teatriteadlaste huviobjektina, mis teatrivälist maailma kuidagi ei mõjuta ega puuduta. Vastupidi – oma ettekandes väidan, et kuivõrd teatri eesmärk on mudeldada teatavaid sotsiaalseid kooslusi (ning selle kaudu ideid ja kogemusi edastada), ei vaatle publik selles mudelis ainult suhteid laval olevate fiktsionaalsete tegelaste vahel, vaid ka trupiliikmete vahel.

Ettekanne tugineb erinevate autorite käsitlusele ansamblimängust ning kajastab mõistet nii teatriteoreetikute kui ka -praktikute perspektiivist – ansamblimängu määratlemisel põimuvad näiteks John Brittoni, Tom Cornfordi ja Davis Robinsoni ideed, mida olen puudutanud süstemaatilist kirjanduse ülevaadet koostades. Kuivõrd töö üks eesmärk on ka kaardistada ansamblimängu erinevaid kontekste, jõudsin olemasoleva kirjandusega tutvudes Jonothan Neelandsi artiklini „.Acting together: ensemble as a democratic process in art and life“ (2009), mis käsitleb ansamblimängu

koolide draamaõpetuses. Lähtudes Neelandsi ideestikust, püüan selgitada, mida võib ansamblimäng publikule „õpetada“ ka väljaspool draamaõpetuse tunde.

Neelands kirjeldab ansamblimängu põhimõtte järgimist draamaõpetuses kui võimalust õpetada noortele demokraatiat ja üksteisega arvestamist. Tema sõnul eeldab ansamblimäng lavastajale (või draamaõpetajale) kuulunud võimu jagamist trupiga, vastastikust austust trupiliikmete vahel, ühist pühendumist tõeotsimisele, ühist arusaama teatritegemise väärtusest ning ühist sulandumist tähendusi loovasse loomeprotsessi. Seejuures võrdleb Neelands neid printsiipe demokraatia algsete põhimõtetega: võrdsus seaduse ees, sõnavabadus, võrdne esindatus, moraalne kohustus rääkida tõde ja enesemääramisõigus.

Kuna ettekande uurimisküsimus seisneb selles, mis kasu on teatripublikule ansamblimängust, haarangi kinni Neelandsi loodud seosest ansamblimängu ja demokraatia vahel ning väidan, et ansamblimängule toetuv teater esitleb publikule mudelit demokraatlikust sotsiaalsest kooslusest ning töötab seega kaasa demokraatliku ühiskonna arendamisele. Valitud näidete kaudu püüan kuulajatele avada, milles täpsemalt seisneb see mudel demokraatlikust sotsiaalsest kooslusest

- (47) Professionaalne identiteet ja õpetajalikkuse määramine – Märt Männik

Muutused ühiskonnas, majanduses, nende seas ka tööturul ametite teisenemine ja suhtumine töösse ei ole enam abstraktse kujundid, vaid reaalsed nähtavad protsessid. Internetiplatvormid ja erinevad meedumid on muutnud suhtlemist, aga sealtkaudu ka infolevikut ning õppimist ja õpetamist.

Plaanitav magistritöö, mille valmimine ja kaitsmine on plaanis 2024. aastal tegeleb professionaalse identiteediga hariduses, eelkõige põhikooli õpetajaid silmas pidades.

Senised käsitlused tegelevad keskenduvad professionaalse identiteedi uurimisel indiviidi rollidele, mina-käsitlustele,töökeskkonna teguritele, isikliku ja tööaalase identiteedi vahekorrale, kuid plaanitava töö fookus mõeldud rohkem professionaalsusele suunata.

Selle aastal HUMA konverentsi ettekande eesmärgiks on anda ülevaade uurimisseisust ja küsida, kuidas semiootika kontseptsioonid saavad panustada teemasse.

**14.45-16.15 VI sektsioon, paneelid 16–18, esinejad 48–52 / *VI section, panels 16-18, presenters 48–52***

**16. Paneel / *Panel* (inglise keeles / *in English*)**

**Moderaator / Moderator: Nikolai Shakurov**

- (48) The nature of morality – Natasha Bailie

Our secular moral education usually operates on the underlying assumption that there is a legitimate special force behind moral judgements. For example, when someone says "You should not lie," there is the assumption that in virtue of such a statement being of a moral nature, it carries some force which obliges us to follow its directions. The "should" is used in a special moral sense, in contrast to how it is used in means-end statements like "You should close the window if you want to prevent the room from getting cold." In this talk, I analyse this assumption and argue for a philosophical position about morality similar to that offered by G.E.M. Anscombe, which is, roughly, that this kind of morality which pervades the modern world should be abandoned and be replaced by an ethics which places importance on virtues (e.g., justice, kindness) rather than following moral rules with an assumed, unidentifiable binding force.

- (49) How Social Media Spaces and Contemporary Influences are Co-constructing Folk Religions in the United States – Mikaela Krantz

Many online, English-speaking communities of Heathens, Pagans, and various pre-Christian religious reconstructions therein, are examples of what James Kapaló defines a ‘folk religion’ to be. Through the context in which they exist, i.e. Kapaló’s ‘Folk Religious Field of Practice,’ we see how they construct their personal heathenry in the digital age.

Looking at where the boundaries are between acceptable modernization and maintained traditionalization for a particular group of heathens, this paper asks how current technological tools like social media apps and algorithms, are used to disseminate what is ‘authentic’ or acceptable reconstructions of pre-digital religions, and how these decisions shape the structure of the community as a whole and the identities of its members. It focuses on the emic discourse around individual, material practices and agreed-upon, communal understandings, ultimately asking how the reconstruction of Pre-Christian folk religions are influenced by one’s contextualized self existing within modern, tech-dependent societies.

The data were collected netnographically from digital platforms like YouTube, Twitch, Twitter, Discord, Telegram and Blogs—posted mainly by US citizens—and then qualitatively analyzed.

- (50) Semiotic model of imagination in visual presentation of conspiracy theories – Ana Maric

Conspiracy theories are a widespread phenomena in contemporary culture, especially the media, social network and even art works. Twisting and reshaping the content and context of a certain global event to create a new narrative which spreads the news about a greater evil and imployes fear among those who read them or follow them. It was always intriguing and fascinating how the the process of making and creating conspiracy theories can affect on the opinions and points of view of those who listen to the world news and follow the media stories. COVID 19 conspiracy theories have been quite popular for the last two years, especially the poster presentations of the virus created by the goverment and in laboratories in order to control humanity, and since everyone is always intrigued when it comes to COVID 19 news, studying COVID visual conspiracy theories, with the emphasis on the posters is the fairest choice.

Why imagination is included into this MA thesis about conspiracy theories? It was always fascinating how imagination takes events and happenings of everyday reality and transforms them into a brand new meaning, and that is exactly what conspiracy theories do as well. When I read Paul Ricoeur's Philosophy of imagination and how he defined and divided imagination and the aspects of imagination, I just thought it would be a great idea to apply his divisions and model of imagination to visual presentation of conspiracy theories.

Methods of analysis and comparation will be conducted in this research paper in order to establish the imagination categories and their characteristics into COVID 19 conspiracy theories posters and the comparation between the visual presentation of conspiracy theories and purely vernacular conspiracy theories in order to create a unique model of meaning-making process and semiotic perspective of surreal in visually presented conspiracy theories.

**17. Paneel / Panel**
**Moderaator / *Moderator*: Karl Joosep Pihel**

- (51) Power forms of an environmental issue in the British general elections of 2019: political semiotic analysis of party programs – Naira Baghdasaryan

The influence of niche issues (new issues or issues not actively discussed in party platforms (Meguid 2005)) on mainstream parties continues to be a popular subject of political analysis. However, there is a lack of research to illustrate how these niche issues are portrayed in party platforms and which forms of power they constitute.

In order to understand that portrayal, this work refers to J.Lotman's (1990) concept of semiosphere focusing on the concepts of core/periphery and boundary. To research the power forms of niche issues, this study employs political form analysis to shed light on communicative dimensions covered by those issues in party manifesta. The example used is of an environmental issue in the British party programmes from the Conservatives, Labour and from the Green party of England and Wales from the general elections in 2019. The findings of this study will introduce a semiotic approach to the analysis of party platforms.

- (52) "Theosemiotic reading of Hryhorii Skovoroda." – Anastasiia Bondarenko

The aim of this thesis is to conduct a close reading of Hryhorii Skovoroda as a theosemiotician. I believe, a generalized framework of Skovorodian semiotic theory will help encourage further studies and discussion about this outstanding thinker within theosemiotic discourse. From the vast amount of Skovoroda's works, many definitions of common semiotic terms can be extracted: an image, a sign, a symbol, an emblem, etc. I hope, a fresh look at these definitions can open a new perspective in theosemiotics. Hryhorii Skovoroda's works in their original language from the academic anthology issued for scientific use will be used as a primary source. Even though the vast amount of Skovoroda's works will be addressed in the thesis in order to build a comprehensive summary of his semiotic theory, the works primarily used for the analysis of emblems will be his dialogue "Alphabet or the Abecedary of the World" and his Tractatus "A little book under the name Silenus Alcibiadis or Alcibiades' Icon." The result of the thesis would be the sketched outlines of Skovoroda's semiotic theory and an analysis of the role of an emblem as a

theosemiotic device. Hryhorii Skovoroda was inspired by the book “Symbola et emblemata selecta”, a collection of emblems famous at his time. Skovorodian emblems are units of the metalanguage unveiling the hidden ontological level of meanings.